

Тме
Палата ГР

۱۰ نچى سنه دوامى

دېگەن مەسئەت

۱۰ نچى سنه دوامى

اورنبورغده هفتده برياغه ايلىمى نىسخە نشر اولنور دىنى عادى ادبى و سياسى ژورنالدر
عدد ۲۰ ۱۹۱۶ سنه ميلاديه ماي ۲۷ جمعە ۱۳۳۶ سنه هجرية شعبان ۷

№ 20.—Религиозн. литературн. политич. еженед. журналъ —№ 20

„Динъ ва Магичетъ“ Оренбургъ.

اُغْلَانُ لَر

طارغوۋى دوم

ظريف حبيب اللين اوغللىرى ايله وشركاسى

اورنبورغده، قزانده هم پيتراپولده.

اوپتاۋى روزنيچنى سوداهز چيىتك، كوش هم كلهپوش ايله، تورلى فابريكنىڭ ريزينوۋى كالوشارى
پيتروغراد هم مسكونىڭ برنچى فابريكارينىڭ اشى ايتىك، شيبليت، باتينسكه هم توفليارى
وهر تورلى يولغە مخصوص نرسەلر ايله.

اشلىگان اشارمىزنىڭ نفيس لگينه هم تازالغينه پارېز ۋ بستافكە سنده بىرلگان على نشان هم آلتون ميداللىرىمىز بار.
Торговаго Дома Зарифъ Хабибуллинъ съ С-ми и к-о Оренбургъ.

اورنبورغده اشاق بازارنده بهاء الدين على اكبرى زىدىنىڭ

چايخانه هم نوم

كيلوچى مسافر افنديار اوچون نومىرلارنىڭ شەرنىڭ اورتا يرنده بولغانلىقدىن هر بازارغە يورورگە
اوكغايلىنى هم ياقنى، بهالرى دە قيمت توغىل چاي زاللىرىنىڭ هم بارلىق نومىرلارنىڭ مايلى بويابىلە بويالغان،
الكتريق بلە ياقترتلار. ياقتى هم قورى بولوب ياخشى تربىسەلى بولولىرىنە برنچى درجە دە اهمىيت
بيولە. آشخانەبىزدە هرتورلى آشلىر حاضرلەنە. كيلوچى عزتلىق مسافرلارمىزنىڭ هرجهتىدىن ممنون قالولىرىنە
اوشانوب:

آدرىس: Оренбургъ, Хлѣбная площадь, Номера Баязитова.

عبدالقىم سىم داشقى

سودامىز غاستىننى دورده ۶۳ نچى نومردە اسكلادارمىز ۵۰ - ۵۱ نچى نومرلردە
دەستەبىزدە هر وقت تورلى يمشلىر كىپىكان اوربىك وچىكللوك لىر بولوب توره در. منبەدىن كويلاپ آلوب
زاپاس ايلان ساتماز وقتدە جون جباغە ايلان دە سودامىز بولا.

۱۹۱۶ - ۱۹۱۷ - ۱۹۱۸ - ۱۹۱۹ - ۱۹۲۰ - ۱۹۲۱ - ۱۹۲۲ - ۱۹۲۳ - ۱۹۲۴ - ۱۹۲۵ - ۱۹۲۶ - ۱۹۲۷ - ۱۹۲۸ - ۱۹۲۹ - ۱۹۳۰

• دیانت اہلی اوچون

خلقمزده یاگارو، اعتقاد اهل السنه والجماعت مذہبہ مخالف حرکت لو طوو باشلانغان دہ، شول بولده بولغان لرغہ شفاء اولارہق ہدایت طابسونلر اوچون ترتیب ایدلگان ردالانقلابیون یاخود الاقتصاد رسالہ سینک سیگز جزئی صاتیلہ . بہاسی بارلغی-۷۵ تین .

غیر مسلم نك ذبیحہ سنی آشاو درست، زنار بدیلہ و یاری، قلنسوہ مجوسی (قارا اشلابہ) کیودہ ضرر یوق دیب چغارلغان اوچ مسئلہ کنایینہ شرعی و فقہی دلیللرلہ یازلغان اوچ مسئلہ گہ ردیہ کتابی صاتیلہ بہاسی-۲۰ تین .

جمهور علمانک شہادتیلہ اعتقاد وقواعد اسلامیہ گہ مخالف طرزده یازلغان و خلقمز آراسینہ طارلغان «فلسفہ عبادت» کتابلرینہ ردیہ رسالہ سی اولان فلسفہ عبادتگہ ردیہ کتابی صاتیلہ ہواسی-۲۰ تین .

دین و اعتقاد حقلمزنده و باشقہ اعمال اسلامیہ گہ دائر مسئلہ لردہ غیر مسلم لو برلان مناظرہ دہ خصنی قناعت ایتدررلک صورتده تورلی بحث لر و جوابلر ایلہ یازلغان ہدی رسالہ سی و اعلام الحق کتابلری صاتیلہ، بہالری اولگیسی ۴۰ تین، ۲ نچیسسی - ۳۰ تین .

روسیہ نك مشہور و مقتدر علمالری طرفدن موسی بیگی نك تاریخ ادیانینہ یازلغان ردیلردن نجات عمومیغہ، موسی اعتقادینہ، تاریخ ادیانہ ردیلر، بارلغی اوچ جز اولوب بہالری اولگی ابکیسی-۱۵ تین، صورتغیسی-۳۰ تین .

اصول جدیدہ اربابن کلا دیورلک تنقید ایتکان جایدیلرہ ہدیہ رسالہ سی صاتیلہ، حتی-۵ تین ہر وقت غہ و ہر اورنغہ یارارلق و عمل گہ قولایی اولارق ترتیب ایدلگان تقویم دایم کتابی علاوہ سیلہ صاتیلہ، علاوہ سیلہ ساعت تورلاب وقت بلب بولہ، حتی-۱۴ تین .

یاگالتق باشلانغاندن بیرلی اخلاق و عمللردہ کورلگان غیر مشروع فعللرینی تنقید بوللی و شرعی طرزده یازیلغان وزن و قافیہ گہ رعایہ ایلہ ترتیب ایدلگان ترقی شعری صاتیلہ، بوکتاب باشندہ اولان «عندلیب» شعری اهل علم نظرندہ خصوصی صورتده تقریضلرلہ شہرت طابقان ہر رسالہ، حتی پوچتہ مصارفیلہ-۱۲ تین .

کوبلہت آلوچی غہ اسکیدکہ یاصالہ، بر قدر زادانکہ اپلان نالورژ کوندریلہ

• آدرہس : «. Динъ ва Магшеть» журн. Контора Оренбургъ

اورنبورغ
وباشقه شهرارگه
بلا تفریق
سنه لك بهاسى ۵ صوم ۵۰ تین
يارم سنه لگى ۳
اوچ آیلغى ۱
اورنبورغ ژورنال
«دين و معيشت»
تيليفون نومر ۲۸۶

بره ملام ۱۵ تین
A. T. S. S. R. T. M. S. K.
PUBLIK KÖTÜXPÖŞE
CENTRALNAYA
NAUCHNAYA
BIBLIOTEKA
Kazan - Qazan.

اولا دنع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع
وبيع وصارات ومساجد يذكر فيها اسم الله
كثيرا ولينصرن الله من ينصروه ان الله لقوى عزيز
زمان تاسيسي ۳۱ ديكابر ۱۹۰۶ سنه

ديكر حيايت

۱۰ نچى سنه دوامى

هفته ده بر دفعه يلغه ايالى نسخه نشر اولنور، دينى
علمى و سياسى ژورنال در.

بيارلگان يازولارنى
اوزگارنورگه اداره
اختيارليدر. باصلهغان
يازولر كيرو قايتارلاماز.
مارقه سز خطلر قبول
ايدلمى آدرس آلماشتروغه
۳۰ تين آنور.
آدريسى آچق
يازولرى اوتتله.
آدريسىز مقاله لار
درج ايدلاماز.

بره ملام ۱۵ تين

اورنبورغ وباشقه يرده اولان شاگردلرگه بلا تفریق يلغه ۵ صوم

مشايحه

الشيخ محمد رادالمكي جنابايرينك «مشايحة حزب
الرحمن و مدافعة حزب الشيطان» نام رساله سى نك
۱، ۲، ۳، نچى جزئارى باصوب چقدى.
رساله موسى بيگى طرفندن ميدانه قويلغان
تاريخ اديان مسئله سى و رحمت الهيه عموميتى نظري
لرينه رديه اولو امله تاءليف ايدلوب هر كم آكلار لوق
صورتده يازلغان. معلوم مسئله ر بولن اعتقادى چوالغار
واو مسئله ده حقيقت نهدن عبارت ايدكنى آكلالود
كوكلى تردده اولان توركى طانيغان كشيملره بورساله نى
بور نسخه اويلرنده توتو لازمدر.
بهالرى هر جزئى ۱۵ شرة، پوچته ايله ۱۷ شرة.

الشيخ
محمد
رادالمكي

t.me/schifeleribiz
u.u8686@gmail.com

آراقى جقنده

هلاكت كه قارشى. (برنجى آدم)
خمر حرام بولماس بورون عربلر نك حالى و صحابه لر، پيغمبر
مزنك ايسركلره قيلورغه قوشقان معامله سى، خمر اچوچى نك عباد
وتوبه سى، حلال ديب اچوچى كه مترتب بولغان حكم شرعى
مسامانلر آراسنده خمر ماتو، آراقى ايلان فايدالنو، آراقى ساتوچى غ
حضرت عمر نك ايتكان سوزى، اچكوچينك قيامته غى حالى، حضرت
عثمانك آراقى جقنده سويله گان خطبه سى، اچوچى مسلمان لرنك حال
عابله و خاتونلرى، ايسرلر نك طلاق نچقروى و آقا تكليف ايدلگار
شرعى حكملر، خمر اچوچى كه صحابه لرنك تزييم اولرى ايسرلر نك
كفر سوزلرينه شريعت نظرى، اچوچى نك ۱۰ تورلى بلابلن مبتلا بولور
مدنيتلى خاق آراسنده اچوچى لره فيلغان معامله لر و انار نك شاهدلو
قبله آلماولرى و غير لر... بهاسى ۷ پوچته ايلان ۵۹

فهرست

مسئله

ملت محبتى

شولاي كيرهك دينامز

تهكيلىق تيلايغرامى مناسب تيله

تتمه حكمت توزيع البلاء

فيليه تون

تورلى خبرلر.

صوفش خبرلرى

اورنبورغ خبرلرى

ايكنچى مرتبه اكمال ايتلوب باصلدى

I

عبدالفتاح ذكر يا اوغلى طرفندن سوئال:

۱ نچى سوئال: بزنك سودا گر لر آراسنده بر عادت بار. نسيه گه سودا ايتكانده بر وقت تعيين ايتماز. مثلا: پاصغه نك ۳ نچى ياكه بيشنچى كونيته آچه بئرر. سن ديمز. ياكه مكاريه قايتوغه بئرر سن ديمز شوشى سوداهز درست بولورمى؟ ئله مدت معلوم بولمى اغاچ فاسد بولورمى؟

۲ نچى سوئال: جمعه وقتك سودا ايتوباطامى فاسدى ئله مكر وهى؟

۳ نچى سوئال: بر باى اكنچى بر بايدن مـكـ پود باباغه آلا. شونى قبض ايتب آلورغه بر آى ياكه آى يارم مدت تعيين ايتد. شول تعيين قبلنغان مدت ايچنك باباغه نى صاتوب آغان باى بئر فابريقانتقه صاتوب يبارده ئليگى مدت ايچنده فابريقانت باباغه نى فابريتغه تويانوب يبارده. فابريقانتقه صاتقان باى باباغه نى اوزى قبض قياماسدن فابريقانتقه صاتقان بوله بو طريقه صاتو شرعا درستى؟

اداره:

۱ نچى سوئالنىك جوابى: اگرده سودا ويليكى پوصت باشلانغاندن صوك بولسه بو سودا درست بوله (ولا البيع الى النبروز والههرجان وصوم النصارى وفطر اليهود اذا لم بدر التعاقدان بخلاف فطر النصارى

بعن باشرعوا فى صومهم للعام به وهوخمسون يوما) در المختار بهامش رد المختار ج ۴ صحيفه ۱۳۲ يعنى نبروز وعدهسى بئرلن هم مهرجان وعدهسى بئرلن هم نصارى نك روزسى كونى وعدهسى بئرلن هم يهود يار پاصغهسى وعدهسى بئرلن سودا درست بولميدر. اگرده آلوچى ده صاتوچى ده اول كونلرنى بيلماسه لره اما نصارىلر نك پاصغهسى وعدهسى بئرلن بولغان سودا نك خلافتچه اگرده اول سودا نصارىلر نك ويليكى پوصتلرى باشلاغاچ بولسه اول سودا درست بوله چونكه آلار نك ويليكى پوصتلرى ايلالى كون ايكانى معلوم ديمكدر.

اگرده سودا ويليكى پوصت باشلانماس بورون بولسه ويليكى پوصتقه نيچه كون قسالغانى معلوم بولماسه اول وقت بو سودا درست بولمى اگر معلوم بولسه درست بولادر. بو عبارته كه فاراغانده مكاريه قايتوغه وعدهسى ابله سوداده مكاريه دن قايتو كونى آلوچيغده صاتوچيغده معلوم بولسه مثلا مكاريه توقنالغاندن بيش كون-اون كون تولغانده بئرر سن ديولسه بو وقتده بو سودا درست بولادر. اگرده معين بركين تعيين ايدلمى مكاريه قايتوغه دبب كنه وعده قبلنغان بولسه اول سودا درست بولميدر. چونكه مكاريه دن قايتو تورليچه بولورغه ممكندر. بناء عليه مدته جهالة بولغان بولادر.

۲ نچى سوئالنىك جوابى: جمعه وقتنده سودا ايتو

باطله فاسده تو گل بلکه صحیح و مکروهه (و کره تحریرها مع الصحة البيع عنك الاذان الاول) در المختار بهامش ردالمختار ج ۳ صحیفه ۱۳۶ یعنی جهه نیک اولگی اذانی وقتنده سودا ایتو صحیح بولا توروب مکروهه تحریری دیمکدر.

۳چی سؤالک جوابی؛ بوسودا شرعا صحیح تو گلدر. (صح بیع عقار لایخشی هلاکه قبل قبضه لایصح ایفاقا ککتابه واجاره و بیع منقول قبل قبضه) در المختار فصل فی التصرف فی المبیع الخ ج ۴ صحیفه ۱۷۹ یعنی هلاک بولوندن قورقامی تورغان یورط جیرنی قبل القبض صاتو درستدره اما کوچریلوب یوری تورغان مالنی قبل القبض صاتو درست تو گل دیمکدر.

II

بابای اوی-ازنده نظام الدین فخر الدین اوغلی طرفندن سؤالدر:

۱چی سؤال: پر امام یاخود بر مؤذن و یاخود بر صوفی راق کشی قرآن توتره (ختم قرآن قیل) ده بر بایغه ایته: بای منم طولغان قرآنم بار. آتاک یا که آنانک روحنه باغشلاتما یسگهی؟ دی. بایده بیک یخشی باغشلا: آکمانی بیرورمز ای-کان صوگدی. قرآن توتروچی ده: بای سنک ایچون بولساج بیش صومغه باغشلار من دی. یاخود بر صارق یا که بر کجه بیررسن-دی ده ئلیگی توتران قرآننی باینک آنا آناسینه باغشلی مونه شوشی طریقه قرآن باغشلاو یا که باغشلاتو درست اولور می؟

۲چی سؤال بر او بر بایغه باراده باینک اولگان آناسی یا که آناسی حقنده: بای برکون توشمه آنا-کنی یاخود آنانکنی کوردم. ئله نیچک کوگلسوزرک ایدی آلارنک روحلرینه قرآن چغارتو کبرک ایدی دی. بای: بیک یخشی مونه سین اوزک بر قرآن

چغوب آلارنک روحلرینه باغشلا. سیکما فلان صوم یاخود فلان نرسه بیرر من در؟ نگی کشیده قرآن چغوب باینک آنا و آناسی روحینه باغشلی. مونه بو مسئله شرعا نیچک؟

۳چی سؤال بر بای اوز ملاسینه ایته: حضرت شوشی اراده بر ضیافت یا صامانچی ایدم. شوکا قدر آنا آنام روحلرینه بر قرآن توتروب قویچی. ختم دهاسنی شول ضیافت مجالسده آغای انی آراسنده قیلور ایدکدی. ملاده بیک یخشی ملاکم من قرآن توترر من دی هم توتره (ختم قرآن قیل) هم شول مجالسده ختمنی باینک آنا و آناسی روحلرینه باغشلی. بای مجالسده صدقه لر تارانا. طبیعی حضرتکه کو برهک بیره. بولای بولمانده بو ختم مسئلهسی نیچک؟ ثوابی آنا آناغه ایرشه می؟

اگرده ختم ثوابی ایرشه دیسهک (لبس للانسان الاما سعی) آیت جايل سينه خلاف بولمی می؟ ایرشه می دیسهک دیار مزده بو عادتار بیک کوبه بگان.

اداره:

۱چی و ۲چی سؤالک جوابی: بولار هر ایکیسی درست تو گلدر. هر ایکیسی باطلدر. چونکه اولگی تقدیرده، الله ایچون دیب قیلنغان عبادتی صاتو بولا. ایکیچی مسئله ده طاعة ایچون باللاو هم باللاتو بولا. بولار هر ایکیسی باطلدر. (قال فی البحر و ام ارحکم من اخذ شیئا من الدنيا لیجعل شیئا من عبادته للمعطى وینبغی ان لا یصح ذلك آه ای لانه ان کان اخذه علی عبادة سابقة یكون ذلك بیعا لها و ذلك باطل قطعا و ان کان اخذ لیعمل یكون اجارة علی الطاعة و هی باطلة ایضا کمانص علیه فی المتون و الشروح و الفتاوی. الا فیما استثناه المتأخرون من جواز الاستجار علی التعلیم و الاذان و الا-قامة. و عللوه بالضرورة و خوف ضیاع الدین فی زماننا

لانقطاع ماكان يعطى من بيت المال - وبه علم انه لا يجوز الاستئجار على الحج عن الميت لعدم الضرورة كما يأتى بيانه فى هذا الباب ولا على التلاوة والذكر لعدم الضرورة ايضا) ردالمختار ج ۲ ص ۲۵۶. طالب فى من اخذ فى عبادته شيئا من الدنيا.

يعنى البحر الرائق ده ايتيه : بر اونك بر اودن بر دنيا نرسهسى آلوب اوزينك قىلغان عبادتن شول كشيگه بيرونك حكمن كتب فقهيه ده كوره آلامدم. اول ايسه درست بولماسقه تيوشلى دردى. چونكه دنيا نرسه سن آغان كشيگك آلوى اوتكان زمانده قىلغان عبادتى ايچون بولسه آنك بو اشى اول عبادتن صاتو بوله بو ايسه قطعا باطلدر. اگرده دنيا نرسه سن آغان كشيگك اول نرسهنى آلوى كيلاچكده بر تورلى عبادت قىلو ايچون بولسه بو عبادتكه ياللانوبوله بوده قطعا باطل بر اشدر. بونك بطلاننى متون وشروح وقتاوى كتابلىرى بيان ايتمشلدر.

مگر عبادتكه ياللانو قسمندن بولغان: بالالر اوقنو- غه، اذان اوقوغه، امام بولوغه، ياللانونك درستلكنى علماء متاعخرين بطلان حكمنندن استثناء قىلدىلر. يعنى آنى درست ديدىلر. درستلكينه ده دين ضايع بو- لو خوفن هم ضرورتنى سبب ايتدىلر. زيرا زمانه زده اماملرغه مؤذنلر كه معلملر كه بيت المالدين بييرىلر تورغان وظيفه لار كيسلدى. (آلارغه حاضر بيت الما- لدن بر نرسه ده بييرامى.) ايندى بو سببندن بلنه در: ميت ايچون حج قىلوغه ياللانو هم قران اوقو هم ذكر ايتو ايچون ياللانونك ده درست توگل ايكانى چونكه بولارنك هر قايموسنده ضرورة بوق ديمكدر.

ايندى بز نك بر نچى مسئلده بر او اوزينك قىلغان عبادتنى صاتو بولغانغه كوره اول قطعا باطل بولدى. ۲نچى مسئلده عبادت قىلو ايچون بر او كه ياللانو بو- لغانغه كوره اولده باطل بولدى.

۳نچى سؤالنىك جو ابى: بو ختم مسئلهسى بيك درست موند شوعا هېچ بر بخنور كور نهى. هم ختمنىك ثوابى بى آنا و آناسينه اولاشا. بو اولاشونك مذكوره آيت چليله گه ده خلافاغى يوقدر. (الاصل ان كل من اتى بعبادة ماله جعل ثوابها لغيره وان نواها عند الفعل لنفسه لظاهر الادلة واما قوله تعالى وان ليس للانسان الا ما سعى اى الا اذا وهبه له كما حقه ايكهال) درالمختار بهامش ردالمختار ج ۲ ص ۲۵۶ يعنى كهگنه بولسه ده بر او بر عبادت قىلسه گرچه اول عبادتنى قىلغان وقتى اوزى ايچون ديب قىلسه ده آنك ثوابنى باشقه بر او كه بيورر كه حقى بار. ظاهرى دليللر شونى نلى. اما «وان ليس للانسان الا ما سعى» آيتى ثوابنى هبه قىلغان صورته ديگان سوزدر. بونى ابن همام شولاى تحقيق قىلدى ديمكدر.

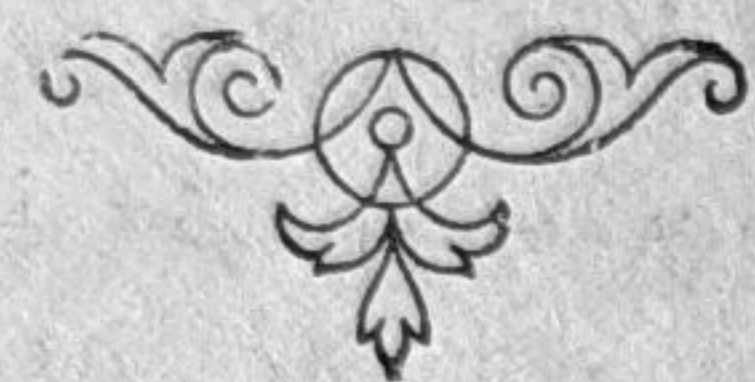
بو مسئله ده اولغان قرآننى صاتو قرآن اوقورغه ياللانو بولماغانغه كوره قرآن ختم قىلوچى حضرتهكه ثواب برله شول ثوابنى حضرت باينك آنا و آناسى روحارينه باغشلى بوقارودغى عباره كه قاراغانده باغشلاوغه حقيده بار. باى ده اولهشكان صدقه لارينك ثوابنى آنا و آناسى روحارينه باغشلاسه آنك ده حقى بار. آنا و آناسينه ثوابى بارادر.

III

ديستوويوشچى آرميه ده چيلبى اوبازى فرصت وواصينك رحمة الله بن ملا عبدالله طرفندن سؤال: بز محاربه ده اولغانلقدن بز بر بخشى اش اشلهسك بز گه گيور گبؤسكى كريست بييرله. گيور گبؤسكى كويستكه زالونيه آلاز. بز كوني تونى اوط ايچنده بيور گان ناكمزدن پخهبر من عليه السلامك (الصدقة تر دالبلا وتزيد العهر) ديگان حديث شريفى بوينچه شول گيور گبؤسكى كريستكه آغان زالونيه مزدن صدقه بييرمى شول صدقه هر صدقه بولوب كيتارمى؟

اداره

هيچ شېهه سز صدقه بواوب كينه در. سزنىڭ آغان زالونيه ئز اوز يىگىزنىڭ ايىك تهاكىلى مشقة لريگىز ايچون ندر. بئامعليه اول زالونيه سزگه آنا سوتى كىي حلال بولورغه تيوش حلال بولغان نرسه دن صدقه بيرو ايسه بيگىرك ئرابليدر.

ملت محبتى نىڭ علامتى

حاضر ده بزدده اوفوغان و اوفوچى باشلار، محرر ار هر قاينوسى دىبارلك ملت محبتى دعوا ايتهار «بىز ملتىمىزنى سويىمىز» بار مقصودىز ملتكه خدمت ايتو، چن كوڭلدىن ملتىڭ آلفه كىنوون تامىز «دىلار بعضلىرى بيگىراكده مبالغه» «بىز شىخى ايتىرىسارمىزنى ملت فائىسى اوچون قربان ايتىمىز ملت اوچون جانمىزنى فدا ايتىرگه حاضر مىز» دىلار. شول مضمونده بيىك كوب يازالار، كوب سويليلار لىكن بو سوزلار مەسى قورى دعواغىنه هر كىم هر نرسىنى دعوا قىلورغه مەمكىن البته بو مدىلارنىڭ آراسىده چن اخلاصى ايله ملتىمىزنى محبت ايتوچى، ملتىڭ تىرقى ايتوون شىخى مطاوبلار ندىن آلك توتوچى و بو سوزلارنى چن كوڭلدىن سويلوچى لردە بولاسە بولور شونىڭ كىي كوڭلدىن ملت قاينوسى بىردە بولماغان، بو سوزلارنى فقط موداغى ايارب كىنە سويلوچى، يالغانچى مدىلارده كوب بولورغه مەمكىن. ايمىدى بىز بو مدىلارنىڭ قاينوسى چن كوڭلدىن ملتى سويىمىز و ملتى اوچون شىخى فائىده لارنى فدا ايتوب خدمت قىلورغه حاضر تورا و قايلولى ملتى كوڭلدىن مەچدە قاينورتى قورى موداغى

ايارب كىنە مات محبتى دعوا قىلا اىكەنلىگىن قايدان بلامىز؟ البته چن كوڭلدىن ملتى سويىمىز تورغان خادم ملتى، يالغانچى مدىلاردىن آيرو اوچون بر علامت كىرك مونه شول علامت نرسە؟ بونلار ظاهرده مەسى بىر توسلى سويليلار بلكە يالغاندىن غنى ملت محبتى دعوا ايتىمىز تورغان و كوڭلدىن ذره قدر ملت فەكىرى بولماغان فقط اوزىنىڭ منافع شىخىمىزنى آرىتمىدىن غنى بورى تورغانلارنى سوزگە بيگىراك او- ستا بولالار اوزلارنىڭ محب ملت و حقيقى خادم ملت بولالارنى بيىك ماذور عبارتار ايله بيان قىلالار البته بونلارنىڭ يازغان يازولارنى سويلىگان سوزلارنى قاراب حىكم ايتىگان كىشى بيىك آلدانا بونلارنىڭ كوڭلدىن غنى فەكىرى سوزلارنى بوتونلاي خلاف بولا. ايمىدى بىز ملت محبتى چن كوڭلدىن بولوون نچوك بلەمىز؟ مېنىم فەكىرىچە ملت محبتى و ملتكه خدمت دىگان سوزلارنى ايكى تولى آڭلارغە مەمكىن بىر مەناسى (بىز اوزمىز هر وقت شول مەنىدە اسنعمال قىلەمىز) اسلام دىنىدە بولغان تاتار ملتىمىز مسلمان بو- لوى و اسلام نىڭ بىر عضوى بولوى جەتتىدىن محبت ايتو هم بو ملت اهل اسلام نىڭ بىر جزئى بولغانلىقىدىن ملتكه خدمتى فى الحقيقه اسلام دىنىمىز خدمت دىب اعتقاد قىلغانلىقىدىن شول خدمتى استار و شونى شرف و كمال دىب بلودىر. هر بىر مسلمانغە لازم بولغان ملت محبتى و ملتكه خدمت اوشبو مەنى ايله در. ايكىنچى مەناسى: تاتار قومىمىز دىن بىر مەچدە اعتبار ايتىمىزچە فقط تاتار جىمىمىز بولوى جەتتىدىن محبت ايتو و شول تاتار اسملى خلقنىڭ (كىرارك نىندى دىندە ياكە بو- تونلاي دىنسىز بولسۇن) آلفه كىتولارنى استاب شول بولادە خدمت ايتودىر. بو مەنى ايله بولغان مات محبتى و ملتكه خدمتى بىر تىنلىك قىمىتى بوقى هم مەچدە كىرە كېد بوقى چونكە مسلمانلىقىدىن آيرىم اعتبار ايتو-

كشى موند اين سوزارنى يازوغه وسويله وگه اويالورغه تيوش ايىدى. ملت محبتى كوكل اشى بولسه ده آنك علامتى البته ظاهرده بولورغه تيوش ظاهرده هيچ بر تاناراق علامتى بولماغان هيچده دين حكملرى ايله اشى بولماغان بر كمسه حقنده نيچك تانار ملتى اسلام دينده بولولارى جهنندن چن كوگاندن سويه وآنك ترفيسى اوچون اخلاص ايله خدمت ايتيه ديب اشا. نورغه كيسرهك. مبن دين حكملرن توتى تورغان كشى نك ملتكه خدمت ايتووى برده ممكن توگل ديب اينمىم بعض وقتلرده شونداين كشىلر نكده ملتكه ودينكه خدمتارى هم فائده لريده بولورغه ممكن لكن بو خدمت اخلاص و محبت قلبيه دن ناشى بولووى ممكن توگل بلكه بر ظاهرى وانغاقى ياكه باشقه بر عرض سببلى گنه بولور بزنك بو طوغرىك اعتقادى شولدر.

م. ص.

شولاي كيرك دينلمز

زمان سعادتده بر ياش خاتون فارانغى تاك ايله مسجد نبوى گه بولسه كرك جيلتن اب بارا ايكن بر يگت اوچر اب بو خاتوننى طوتوب نامشروع اشكه . . . بيلنگان خاتون بو كمسه دن قوتلور ايچون كيتوب بار. غان بر كمسه دن مدداسته گن اول كمسه كيلرپ يتكانچى مذكور يكت طوروب يوكره يوكره قاچقان. بو كمسه ده بونى طوتام ديب آرتندن يوگرگان چيته آلمان غائب اينكان. اول آرا ده بر نه قوم ده كورنگان خاتون بولارغه ده اينكان بولارده غيرتكه كياوب تگى نامشروع اشنى اشاب كيتكان كشيبنى قووب كيتكان كشيبنى كوروب زانى شولدر ديب اوى وايينه فارامى

طوتب خاتون قاتينه كيتور گانار. خاتون بواشنى سن قيلدك ديگان. بو كمسه اينكان يوق اول اشنى اشله گان مبن توگل مبنى بيت اوزك تگى كشيبنى قووب طوتارغه قوشدك مبن شول كشى من ديگان. خاتون بو سوز گه اينانماغان بالاخره بونلار باريدى حضور رسول عليه السلام گه كيلگانار. خاتون اينكان يانبي الله مونه بو كمسه مبنم ناموسمه طوفندى ديگان رسول اكرهك قوم گه بو خصوصه سزنى بلاسز؟ ديسه كرك. قوم خبر وبرگانلر بز بو كمسهنى قانى يوكرتوب طوتدق البته شول كمسه بولورغه كرك ديب بلامز ديگانلر. بو كشى اينكان يوق مبن بو خاتونغه ياردم ايچون تگى نامشروع اشنى اشله گن كشيبنى طوتارغه يوكره ايدم، قومده بنم آرتمه يتوب بنى طوتب كيتور. ديلر ديدى. خاتون ايتيه يوق يالغان ايتيه بو اشنى اشله گن فق مونه شول كشى ديدى. پيغمبر من عليه السلام ايتدى باروگن آلوب كيتوگنده رجم قيلگن ديدى شول آرا ده بر كمسه فالقوب يوق آنى رجم قيلم گن مونه مبنى رجم قيلونگن بو اشنى مبن قيلم ديه افرار ايتدى. پيغمبر عليه السلام ايتدى اما سبن خاتون تحقيق سبنى الله تعالى ياراقادى چونكه سين حرام اشكه رضا اولمادك ديدى. تگى ياردم اينكان كمسه گه ده بر كوركام سوز ايتدى شول وقتك حضرت عمر الفاروق رضى الله عنه ايتدى زنا ايله افرار اينكان كمسهنى رجم فيلورغه كرك پيغمبر عليه السلام ايتدى اولده چن كونگلى ايله الله دن قورقوب توبه ايتدى! (ايكى فات گناه يوكلادى قورقوب بولسه كرك) افرار ايتدى ديه بو كمسه دن حدنى قاندردى (له معنى لاح عنه) ابن القيم الجوزية اعلام الموقعين نام كتابينك ۳ نهجى جلدك روايتى ايله ياز.

مونه ايندى اول زمانده شونداى بوزوق بهان اشله بولغلاى طوروب نبى اكرم صلى الله عليه وسلم

خاتونلارنى مسجدكە وباشقى وعظ و مجاس علم گە يو-
رولار بىن طيماغان بزرگه ده بو زمانده شولاي كرك
ايماسه و دينلار.

زيره زمان سعادتك خاتونلارنى مسجدكە يورودن
طيماسه طيماغان چونكە اول زمانده دين گە محبت
كامل ايدى. رسول اكرمدين وعظ ونصيحت ايشتوگه
فرض وسنتلارنى بلوگه هوس كلىرى تام ايدى رسول
اكرمكە انثر اهمتامى احكام شرعيه فى نشرده وتبليغه
ايدى حضرت قرآنده تدريجا نازل اوله ايدى بونداي
نادر الوقوع اولان شر جزئى فى دفع گه آرتق اهميت
ويرمدى مقصود قلبكە ايمان اورنلاشدر و ايدى نماز
اوزى فحشا ومنكردن طيه چق ايدى. شونلقدن شر
جزئى گه ارتكاب اولنو سببلى خير كلى دن وار
كچمى. اما حضرت عمر رضى الله عنه زماننده شر جزئى
جزئيلكدن چغه باشلاون بلوب (حسما لمادة الفساد
وسدا لتدريعة) خاتون قزلرنك مساجدكە ومحافل
رجالغه يورولار بىن مطلقا منع ايتدى «الاحكام تتغير
بتغير الا زمان» فضيه مى مسلم الكل فضيه دندر اوز-
لريده بوگا تمسك ايدى يورلر اول زمانده شولاي
بواغاج بو زمانده خاتون قزلرنى تلاسه قايدى يورر گه
اختيار ايت نيشله مس لر بو زمانده دينى مسئله فى
بلور ايچون يورمىلر بارى هيئت وهيكل كورگازو
ايچون گنه يوريلر اوق- و نارالدى تركى تانيلر
يازه بلار ايسكى كتابلر مزغه يورلوبه قاراميلر اسلام
محبتى قلوبدن صورلغان آرادن حجاب قالدى حيا
كونارلدى ايندى ذهن آرتدر راق كتاب كرك ديب
اصلى يوق ايت ارگه كوكل ويرلر.

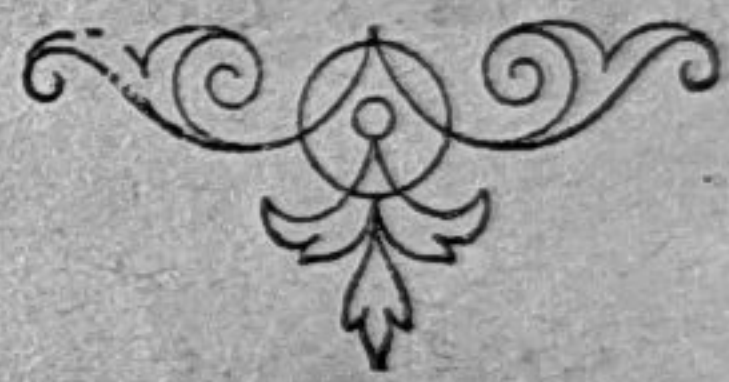
فليبك الباكى على دينه وقد كانت المسئلة تنزل بعمر
بن الخطاب رضى الله عنه فيستشيراهامن حضر من
الصعابة وريماجمهم وشاورهم حتى كان يشاور ابن
عباس رضى الله عنهما وهو اذذاك احدث القوم سناركان

يشاور عليا كرم الله وجهه وعثمان وطلحة والزبير
وعبد الرحمن بن عوف وغيرهم رضى الله عنهم اجمعين
ولاسيما اذا قصد بذلك تهر بن اصحابه وتعليمهم وشغل
اذاها نهم ابن القيم الجوزية (۳۷۳ ص).

عن ابن عمر رضى الله عنه ان الله جعل الحق على لسان
عمر وفايه رواه الترمذى وفى رواية ابى داود عن
ابى ذر رضى الله عنه قال ان الله وضع الحق على لسان عمر
يقول به .

وفى رواية لابن عمر قال قال عمر رضى الله عنه وافقت
ربى فى ثلاث فى مقام ابراهيم وفى الحجاب وفى اسارى
بدر متفق عليه مشكوة وكذا فى حرمة الخمر وقصة
الصلاه على المنافقين . .

الوفى آقا ابوالواصل .

فيليه تون

(معلملر)

نى قدر گنه ترقى ايتسا كده كوبه يگنه آغه چاپسافك-
ديانت اهلى نك توبنده گى تنقيدلرينه وابو النقيب
حضرتلرينك اصول جديده بابنى تقربع ارينه قلاق
صالحى بولمى.

اولك يافدان ايشدالكان وصول طرف نك چرك
استينه لرينه «مارتير» طرفارى قدر دهشتلى ومحكم
قوتله كيلوب بهرلگان تنقيد وتقربع ديدكم سوزار
شوشى:

أناك زمان غايده ضعيفي آلا نك مساوات ديه
كويلد بيلكلى موكللى، بز ايزله بز، ديه اكفر اشقان
زارلرى- ههسى بر امله گه وسيله اولوب آندان
آرى كيتيمه چك در. آنلرنك اشلر ينده وقورغان
توزاقلر ينده اوشانچ بولمى فافه كور- چناب حق (الر

جال فوامون على النسام) ديب صراحة آلارنى جو-
گانلى ايتوب ايرلر فارامانده پورتونى بلردى.
آلارنى تعليمده، آبرازاونى ايتوده ياخشى يولغە
صالمى. ابايس گە پيرلگان درجه لار انك انكارين غنه
آرتدر دىغى كى اناث گە توتدر لغان حقوقده و اويره-
تلگان علمده شرعا مسلم بولغان يولغە تار تاپ، ق
توگلدر. رسول اكرمك خاتونلرغە خطابا (سز)
ايرار آراسده ضابط كى غيرتلى ايرلر نیده يولان
طايدر اسز) خطابى نى قدر حق بولغانن اوزين قزا-
نلى لر اچنده ايک عقلى صانغان يوسف آتچورانك
بر معلمه - فرانسوز يئقغه آلدانب وطنندن وداعلا-
شقانندن ده آكلارغە بولا. شول سوزلرمنى «دنيا
ومعيشت» گە يازغز»
ديانت سويوچى ۱۹۰۶

II

(*)

چيرمى لار ياڭا كيلون لرين قزل اشطر يساڭا
چابازنا كيندر ب ايكنچى آيدە بازارغە آلوب چغوب
خلقغه كورسانلر ايكان، شونك كى مارقيله لرنك
باشلىغده قزانغه بر مفته آلوب قايتوب نكاح فاسد-
لرينه ايكى آى تولماسدن مقدم اشلاپه كىگزوب
كوچار گە چقاروب يورته ديب ايشده موز. مارقيله-
لرنك استاذ بولغان كشى لرى شولاي بولغاچ، آڭا
تابع مایهول لرى، طاقا شولاي بولمى حالى يوق.
بلند وعالى امکنده خبيثك ايتكان ابليس كى
خيرالقرونده عبادت يورطينه كورر گە ياراغان
وشوندىن اعتبارا جماعت گە حضور لرى مکرره تهر-
يمى بولوب قالغان خاتونلرغە، باشقه اورونلرغە كرو،
مثلا جمعيتار گە وزيارت لر گە حضور لرى نصل جائز
اولسون؟ اصول جديده ديب باشلاب آفرغان ايشاك-
لر، نى قدر خاتون بلاسى كورسه لرده هنوز خاتون

(*) ترجمه

لرغە مساوات ديب يازولرى عين ايشاكك و عار
سزلكدر. اورص ارغە اياروب چين اوچروچى فايدا
طابغان كى آلارغە اياروب خاتونلرين ايرلر بان
بر گە يورتوچى لرده فايدە ايتاچك لرى يوق. آنلرغە
تعلم كتابت لازم و فرض توگل. اول- اول طائفه گە
فتنه گنه طوغدرا
۱۹۰۷ سنه

بو خطلر «دنيا ومعيشت» زمانه سينده كيلوب ياز-
لمى قالغان خطلر اولوب آلاردن اقتباس ايدلدى.
۳نچى گە ايسه «اويل» طرفندن كيلگان بر خطنى
كوچردم. اورن بورغدىن اسملى مکتب دن كيلگان اويل-
نمگان بر معلم بران خلق آتچه سينه شونديوق بر معلمه
ياللادوق، عياض الاسحاقى ايتمىشلى معلم برلن معلمه بار
يرده آراده مناسبت بولمى فالووى محال كورمىسن.
بونلر ايكنچى آيدە اوق چن طانشو بران طانشولر
بونلرنك بولايداياننه حرکت لرينه بالالرين اوقتوچى
خلق نك اچى پوشا باشلادى. درست آلارنك شول
غير مشروع حرکت لرينك ياراتوب توروچى طاباق
ياللاوچى لرده يوق توگل ايدى.

بر كون آلارنك گناه شوملغى در خلق مذکوريننى
توتديلر. معلمه آيدرادى قاچارغە نلادى اشى نك
ناچارغە باراسن سيزوب طاباق ياللاوچى لر مصاحبتله
فلان كشى لر مينم معلم برلن غير مشروع مناسبتله
بولوومنى كوردك وتوتدىق ديب يالا يابالار اسقارم
بيت ايتلر ديب صودغه بوردى. - ووندىن مقصدى
فيكتيونى آرالانب قالو ايدى. شوڭا يانكار اغنه صود
بولدى مير اووى صوديه؛ مين ياخشى بولساڭ هه
معلمده اخلاقلى بولسه خلقنى بر كنو كى بر گە
آلوب بارر ايدكز مئسز كيلگاچ بلده كه خلق آرا-
سينه فتنه سالنغان. آشامغان آوزغە فاطمى يابشمى
ديلر. سينكده اشك شهبه لى بولغاچ خلق سوبلى در-

شول. بو اش بيك زور اش سينك پراشينييهك اوستينه ۱۰ كشي دن پراشينييهلر بار بار يده فاقتيچنى زور اش اثبات ايتهلر تلاسارگن اشكزنى زور راق يرلرگه ترفيع ايتهر سز مين بوگا كيلشودن باشقه نى مصلحت كورمىم» ديدى.

شولاي ايتوب اش لر نزاعلى بولوب كيتدى. الله تعالى خيرلى فلسون يوزى قارهلر معلملر بولاتور. وب ماثللاي چهچلرين كيسوب قوخارقه وفاحشه لرگه گنه كيلشه تورغان اشلر اشليلر البته بو اش آلارده ناچار بر غرض باراغن بللره. زنهار شوشى خطمنى يازوب خالقنى عبرتله ندرگز.

مارط ۲۵ ۱۹۱۵ حليم صالحى. خلق عبرتله نسن اوچون كوچردم. زارى

تورلى خبرلر

تاتار كانسپرتلرى

ئلك بوزوقلر احمق لرنى اواره ايتواوچون بوز. وق اورنلرده - «فحش خانه» لرده غنه جرلاب بولدن يازغان مصللارنى هلاك ايتكانلر. حاضر ايندى صحنه آنالغان يشرده عامه نظرنده شيطان ازنده بولغان لرنك هممى قارشيسنده جرلاب مال جينارغه كرشدى. فرض ايتدك حاضرگى كونده تاتار آراسنده تياتر كى ازو اورونلرى بولماسه ايدى شول جرچى لرنك جرلرى بار يده «فحش خانه» لرده غنه ايشدلور ايدى. اول وقتده كانسپرتچى لر عمومى مات آنچه سون توگل بلكه بولدن چققان كيرته سيكرگان مصللارنك آنچه سين غنه اسراف ايتدرلر ايدى. ايدل بوينده پراخود پرستين لرنده هيج نرسه -

دن تا پچانمى تورغان شارمانقهلر تسوسلى «وقت» تعبير نچه «هنوز ۱۵ ياشدن ارتمگان» قزچفاده حياء سز پرده سز قاپلاوى فرض بولغان بدنلرنك قاپلامى خلق نك دقتن (?) جاب ايتوب جسر جرنلى اوزينه كل پوش آلورغه وجدانن سوق ايتيه آلماغان بر تاتار، خاتون قزلر قزوغراق همه قیلانوش لرنى آیاماینچه آقرا باقراده كانسپرت بپرگان بولا. بو اشار بزنك ترقيمز نك باصقچلرى صاناله. خاتون قز آرالاش شيطان طويي تشكيل ايدلوب اچينى لر اچنبيده لر بران طانيشه، قاراسك شول خلق ده وشول اجتماع ده يوزينه برسینك چن ايمانى وسليم وجدانى يوق بولوب طابله. بوزغن لر اوباسى، بوزقلر طوغدرا نورغان بوندى اورنلردن ملت بالالرين صافلاو واجب بر اشدر.

خبر

قرآن طبعى و اوفاييلرى نك همملىرى

اوفاييلرندن نديرف حكيمى، شهغولف، عثما. نف ويهودينلرنك مسلمان جمعيت خيريه سينه زور. زور مقدارده اعانه قیلغانلقلرى غزته مزده يازلغان ايدى. سوكندن اداره مزگه آلنغان مكنوبلردن بو اعانهلرنك مخصوص اورنلرغه طوتلو شرطيله وعده قیلندقلرى آكلاشلدى. شوييله كه: صدرالدين افندى نديرف اعانه قیلغان يوز مك صوم نك ۵۰ مك صومى قرآن طبع ايتو شركتینه، ۵۰ مك صومى مدرسه عثمانیه ايله قیيشقى مدرسه سى وزلاتارست مبعجلارينه باغشلانغان. حكيمفار هم ۵۰ مك صوملرينى قرآن طبع قیلو شركتینه خاصلانلار. صابر جان افندى شهغولف ۳۰ مك صومدن اون مك صومن مدرسه عثمانیه گه، قالغا. نينى قزلر مدرسه سينه وينه بر نيچه اورنغه آتاب بپرگان. عبادالله افندى عثمانف اوزى نك اوفاده صا. لدرمقده بولغان قزلر مدرسه سينى بپر مك بولغان عبداللطيف حاجى ايله صدرالدين افندى نديرف نك

نیتماری اوفاده بر «نشر قرآن شرکتی» میدانغه
 کیتروب روسیه مسلمان لرینه درس ونقیس هم ممکن
 قدر آزانلی قرآن باصدروب طار ائو ایکان شرکت
 ناعسیس ایتلو ایله جمعیت فائده سینده وعده ایتکان
 ایلییشهر مڭ صوملرینی شونده بیره چک بولغانلر.
 بو شرکت (جمعیت) که اوصطافی توزور ایچون بر نیچه
 کشیاک کامیسیه باصالغان، دیپوتات عیسی میرز اینیکییفی
 هم اوز طرفندن بر اوصطافی لایحه سی توزوب بیرر-
 گه وعده قیالغان .
 «وقت»

محترم «دین و معیشت» مجله سینده!

بزم جیدی اوسرگان خلقینک اوشبو آلد مزداغی
 اییوننک بییشنده بییشنچی اوسرگان ژولستی ۲ نچی
 جهاغوجه آولنده جمعیت لری بولاچق دیب مسهوعه
 اولدی . جمعیت یاصاو توغریسنده گو بییرناطور
 جنابلارندن تصدیق ایتدروب آغان اوصتافمزده ایسه
 جمعیت یاصاو اشی جیدی اوسرگان باشقر دارینه دیب
 ذکر ایدلگان . ایمدی شولای بولدیسه اوصتافی مساعده
 سنچه هر آولداغی جیدی ژولص خالقینک اماملرینه وعو امینه
 جمعیت دن مقدم دعوتنامه طار اناورغه تیوشلی ایدی
 حالبوکه جیدی ژولص خالقینه توگل چلین بولوب
 یازلوچیلر ننگده کوبسینه ده جمعیت بولاسن بلدرلوب
 دعوت نامه کوندر لهاگان ، ایتشومزگه کوره بوچینالش
 اوقو اوقنو مکنب و مدرسه توغریسنده مذاکره ایچون
 بولسه کیرک ، بناعلیه اول توغریک هر طرف اوسرگان
 اماملرندن ونفوذلی وفکرلی آدملردن بولنوی ضرور
 ایدی . ینده ده جمعیت مرکزی اوصتافده کور گاز لگانچه
 ۶ نچی اوسرگان لایش آولنده بولورغه دیب یازالغان
 حاضرگی جمعیت لری ایسه بییشنچی اوسرگان ۲ نچی
 جهاغوجه آولنده بولورغه دیب دعوتنامه طار اتلغان
 بویله اوصتافده کور گاز لگان مادهلرگه خلاف حرکت

قیلقلر نندن ملی مسئله لرده دینهز یاخود حکومتهز ایچون
 غیر مطلوب مشاوره و معامله ده بولماسونلر دیب
 شبهه ده مز هم آنلر ننگ بویله غرض لری معلوم بولماغان
 مقصد برلان جیولش لرینه اظهار تاضیف بیان قیله مز .
 سابق اوسرگان جمعیتی طرفندن صایلانمش واعظ عین الدین
 خلفه صاغتیایفی .

خارجی خبرلر

فلوط صوغشی

اوشبو مای ۱۸ نده گیرمانیه ایلان انگلتره فلو-
 طلری آراسنده تلفاتلی زور صوغش بولدی . بو
 حقده لوندون دن بقریه نظارتی ننگ خبری شولای .
 «مای ۱۸ نده یوتلانیده ساحل لری بویند ، دینگز
 صوغشی بولدی . صوغش دن انگلیز ننگ زرهلی قریسر-
 لری وبر نیچه یئکل قره یسرلر همده دورت دانه قیز
 یوروشلی لینینی قارابلری حکم سور دیلر . صوغش
 کیمه لرمز زور تلفات کوردیلر» .
 گیرمانیا صوغش پراخودلریده کوب زیانلانغانلر .
 صوغشی خبرلر انگلتره ننگ سیکز عادی صوغش
 پراخودی ودورت زور و مشهور مینانوسیس لری
 باطراغان خبرون یازوب صوغشی دورتینک قزغانچ
 صورتده ارم کیندیکن بیان ایتلر . شوننگله براب
 بو واقعه ده گیرمانیا ننگ صو کوچی قاقشاغانن بیان
 ایتلر . آلاز انگلیز ننگ زور و کوچلی فلوطن کور-
 گاچده قاچقانلر ایکان .

بزمگه توشکان اسپرلر .

بو هفته ده ژالین غایتسیه و بوقاوبن فرونتلر ده ننگ
 عسکرلر ننگ موفقیتی کوندن کون شبهه به بارا بو هفته
 اچنده آلنغان اسپرلر حسابی ۴۰ مڭ گه بالغ بولا .
 صوغش اسبابی ده حسابسز کوبلر قولزه ، توشکانی
 اشتابدن بیان ایدله .

تورك فرونتنده

صوگفي كونلرده توركلر اوز فرونتلرنده زور
حركتلر كورسەتە باشلاديلر. طرشولرى و بيك كوب
هلاكت كه اعتبار ايتمولرى آرقەسندە بزنگە
لرني ماماخاتون قصبەسندن چيگار كه مجبور ايتكانلر.
صوگفي خبرلرده توركلرنك باشقە اورندەغى
جدى تجاوزلرى نتيجهسز قالغانى بيان ايدله.

لورد كيچنيرنك باطووى

انگلترەنك مشهور سياست ايرلرندن بولغان
صوغش مينيستري لورد كيچنير اوزينك بتون اشتهابي
ايله، غامبشايير قريسيرنده بزنگە روسيه گە كېلىگان
وقتە ديگز گە باطر لغان.

اول زور و مخصوص اش برلن روسيه گە انگلترە
قرالندن و كالنا كېلە ايكان.

انگلترەنك سياست مسئلەلرنده آلقە باصووينە بو
كشى نك زور خدمتلرى تيگان ايدى ديب بازالر.

اورنبورغ خبرلرى

بوزوق طوى

قلعە اچى محلەسى مسجدينه ياقن بر اورنك بر ادران
كريف لىر پريكاشچىگى ايلان، فرغزلر تينى آرقەسندە
طاماق طويدروچى عارف اسملى كشى نك قزى آرا-
ميندە طوى بولوب اوتدى. شونده آخشامدن صوگ
كياو يگتلرى كېلوب تيرەزەلر آچوب، خاتون قز
آرالاش اولارەق اسكر بيكە غارمون ماندا لينە اويناب
مسجد كورشيپسندە بستوگە آذان ايتگان وقتەدە
شيطانلق قىلغانلرى اوچون برنجى محلەنك ديانت اهلى
عموما نفرت بيان ايتوب طوى خواجهلرينە رنجىلر.
اورص - اورص بولا طورب مسجد ياننده مسجد حر-
متينه تيرەزە آچوب موزيقە اويناماي ئە بوندەغى
مضلار اوز دېننە اوزى حرمت ايتى شراب اچوب
نى قىلانغان بلى بتون خلقنى چىناب اورص طويى
(صالا موزيقارى طويى) ايتەلر.

سنتچە بولاچاق بر طويىنى قباحت معاملەلرلە تلويىت
وبركت سز ايتو مطلوب ايگان مسجد كورشيپسندە
اشلامى «تاشكند» اوراملر ندغنە بترەسى ايدى.

ادارە گە مکتوب

محترم محرر افندى توبندەگى بسر نيچە سطر دن
عبارت مکتوبهنى مجلر يە درجگزنى اوتنەم.

اوزين طانورغە قدرتى يتمگان، وقزلرينە باش
بولا آلمى ايتاكلرى بران تياتر ايدەنى و بواوار
سبرتوب يورونگان بر كشى بزم روحانيلرغە و آلاز
نك اشينە هر وقت تل اوز اقب، مجنونلر كېلى اورامدە
قچقروب قاللا. شونك كېلى بر نيچەلر غز تەدە هم سسوز
بازوب «ميت لرني تخفيف ايدەلر» ديب گويە حقيقت
بيان ايدوب تللرن چيناديلر.

شولايوق باشلرى آينو ماغان كويى اورام پچەما-
قلريندەدە بز روحانيلرنك غيبتن آشاغانلرى ايشدلر.
ميت كومو جنازە اشلرى اورام موزيق لرينە خاص
اش نوگل ايدكى هر كەگە معلوم. بز اوزموز گە خاص
وظيفەنى ممكن قدر برينە بنگروب اوتار گە طرشامز
اولگان صالدا طلرنك بز گە توشكان وظيفەلرى آاوب
باروب كومو و مامورلر ضرور ايرلرن بيرسە آنك
برلن تجهيز ايتوبو قدرلرين حقنچە اوتبەز. حنى بعضا
وظيفە، زدن خارج يتوشمگان ايرلريندە يتشدرر گە
طريشەمز. شولاي بولا توروبدە بعضيلرنك «هاولاب»
قالولرينە معنى بيروب بولى. شوندىن صوگ ايركسز
«جواب الاحق سكوت» ديب انداشماو بولپن اختيار
ايتەمز.

مؤذن

ناشرى محمدولى بن عبدالغنى حسيني

Издатель Мухамедвалий Хусайновъ

محررى علام الدين خان اسلامى

Редакторъ Г. Ханъ-Ислямовъ.

Тип. журнала "Динъва Магйшеть", Оренбургъ

AT S. S. R. ...
MORNING ...
PUBLISHED ...
CENTRAL ...
MOSCOW ...
BY ...

۱۹۱۶ نچی یل اوچون

دوامی

دینی، ادبی، علمی سیاسی و اقتصادی «دین و معیشت» مجله سینہ ابونہ دفتری آچلدی. «دین و معیشت» مجله سی اوتکان سنہ لردہ گی اهل قلم نك اشتراکی ایله، اولده تی کبک اول هفته گه بر، یلغه ۵۰ نسخہ نشر اولنوب، محترم دینمز و آنک اهلنی حمایه یولنده دوام ایته چک.

«دین و معیشت» مجله سنده اولگی سنہ لردہ گی بی مشنر یلر طرفندن صور الغلان علمی دینی و فقہی مسئله لرگه شرع شریفکه موافق جوابلر بیرله چک در (مجله نك باصیلہ باشلاغان کونندن شوشی کونگه قدر ۳۰۰۰ دن زیاده مسئله صورالوب، بار سینہ ده شرع شریفکه موافق جواب بیر لمشدر.) «دین و معیشت» مجله سی وطنمز نك مشهور و مقتدر عالمری طرفندن یازلغان دینی و ادبی مقاله لری ایله زینت لنوی ایله بر ابر، آنده عرض شخصیه دن عاری اهل سنت و الجماعت مذهبنی تدریج ایله یازلغان باشقه مقاله لر هم درج ایته چکلر در.

«دین و معیشت» مجله سنده بویلدینی و ادبی مقاله لردن باشقه اورننك یتوبنه قاراب اقتصادی، طبی و اول خواجه لغنه دائر مقاله لرهم درج ایته چکلر در. «دین و معیشت» مجله سی اوزیننك یللق دوامنده، هربر مسلمان عائله سی اوچون کیره کلمی مجله ایدکن بیك یخشی بلدردی. شوگا کوره اول مسلمانلر آراسنده کوب تارالورغه تیموشلی: آتی اولکانلر اوقوب دینی معلوماتلرون آرتدراچقلر، یاشلر اوقوب روحلرینه و آخر تلری اوچون فائده لی آرق آلاچقلر.

«دین و معیشت» مجله سینہ مشهور عالمرمز، امام و مدرسلمز همده ملالر بز قانتاشالر

۱۹۱۶ سنه اوچون

ابونہ حق

اورنبورغ، چیت شهر لرگه:

یلغه - ۵ صوم ۵۰

یارتی یلغه - ۳ صوم

۳- آبه - ۱ صوم ۵۰

خط، پیریژود همده پاصیلکه لر اوچون ادریس:

Оренбургъ, Контора журн. „Динъ ва Магшетъ“.

Оренбургъ, Магшетъ. تبلیگرام اوچون:

یلندن کیم گه یازلماوچی کردارگه ۵ صوم شا.

۱۹۱۶ سنه اوچون ابونہ دفتری، آچق

منهاج الدين شرف الدين

مغازدسى: اورنبورگدە تۆزۈلگۈچى رەتدە تالچوقۇغە قارشى.

۱۳۳ نچى نومۇر ئوردە. اسكلادمز نيكالابوفسكى اورامدەغى اوز بورطەزدە. سودامز اوپتاواى هم وقت كوب زاپاص ايلان بولوب طور مەقدە. سامانارغە مخصوص غايەت بېغشى مالار چىنتك، اينك، كوش، كالوش، باشماق، توفلى، اسكر اخونكە هم چۆاكەر هر نورلى وارشاوسكى. مسكووسكى كون كىوملارى هر فابريكدن رىزىنوى كالوشلر هر فابريكدن جلى بورچنى هم كىوز آياق كىوملارى هر فاصو قارە كول هم ياكما مانىر جفك بوركلر چن هم كوك انجى ايلان اشلانگان ياكما مانىر غايەت مودنى قالفاقلار صورتدە غايەت مودنى كلاپوشلر هر تۈسدە اسلامبول هم وارشاو فەسلرى سىرى جون فوطالوقلار نمازلىق، سولگى، دستمال، آش باواق، كاراوت جىمەسى آياق چرناوى پاطنوس هم چالما باواقلرى هر فابريكدن جلى كولماك جلى ادبالار باقر، جىز، نيكىلر اونى هم مالىروانى قەغەنار سفر اوچون چەمادان هم سا بازلر وغىرى كوب تورلى ماللر. مذكور ماللارنى هر قابوسن ضرر اسكيدكە ايلان انجى قولدن اشلانگان كوبراگن اوزمزاكاز بىروب اشلانگانلكدن اش پاشندە فوتەزنى صرف قىلوب اوزمزاكاز طورغانلىق سىببى قايىسى كانفورىنتلر مالىكە قاراغاندە هر جەندن ارطىق بهاسى غايەت ارزان چىت شەردن صور اوچى مۇشتىبارگە سومنە ۲۵ تىن زادانكە ايلان پوچتە ياكە كانتور ارقلى توقسىز نالوز قلوب بىرەمزا. پراؤوز مۇشتىرىدىن نالوزسىز بىرلەمزا. ماركەسىز خطقە جواب قايتارلمى.

اورىس: Оренбургъ, магазинъ М. Шарафутдинова.

باصلوب ھلاكتكە قارشى دورتنچى آدوم چقىدى:

مىنەرجەسى:

ايسرتكچ احوجى نك عائەسىنە كىلگان ضررلرى و آنك وارداتى عمل واشنىك فعالىتى نك كىيوى، اچوچى نك اول كورشرلرئە زىمستو اوشەر كاصە لرئە وعموما خلققە تيگان ضررلرى، اچوچى لرك خزىدە و حكومت گە ضررارى، آلا نك جنابىلرى آلاز حقتە اولان سودلر نك عجىب نتيجه لرى، محبوسلر آراسىندە تورمەدە كۆبى اچوچى ار بارلىغى، اچوچى لر اوچون بالئىتسىز توتولغان راسخودلر وغىرلر...

ھلاكتكە قارشى ايكىنچى آدوم

(۲ نچى طبعى)

تەماكونك استعمال ايدلا باشلاو تاريخى و آنك اسمندەگى اختلاف، شول عصر دەغى علمانك تەماكى حقدە سوپلا كان سوزلر تەماكى نك حكى و آنك ھلك ايدكى، حرمين مغرب زىن سودانغە نارالوى، دين عقل بدنكە، مال عرضغە ضررى. خولاصەم صبى لرنك تەماكوپلر نىمبتلا بولولرى، مسجىدە اوزىدىن تەماكى ايسى كىلوب تورغان كشىگە فقھانك حكى، نا كى نك كوزگە ضررى، امام شرنبلالى نك تەماكو حقتەغى سوزلرى تەماكو تار توچى غە نامازدە اويو مكر وھلغى، تەماكو دن آورولر پيدا بولوى جالينوس حكىم نك سوزى و آنك وصيتى، تقھا سوزلرى حكىم ابن سىنانك سوزى، حجاز اماملر نك سوزى، تەماكى نك جسم گە تەئىرى ھەمگە ضررى، تەماكو تار توچى امامار... تەماكونك داع (مى) گە ضررى، تەماكى نك خبث ايدكى، ضررى نرسەنى استعمال حرام ايدكى تەماكو حقتە حنفى مالكى شافعى ھنبىلى مفتى لوپنك بىرگان جواپلرى وغىرلر.

ھلاكتكە قارشى اوچىنچى آدوم

اوپنچى آدوم روس محررلر نك و مشهور پرافىسسورلر نك صوتغى نشريات و تەئەلىفاتلر ندىن چوپلاناب تاتارچە غە ترجمە ايدلدى. مىندرجاتى: قولماقلى اچمىسكلر و آنلر نك تەركىبى ھەم تەئىرى و ضررلرى، اسپىرتلى اچمىسكلر نك تەركىبى و ايسرتو كىفئىتلرى آراقى نوللرى، القاغول اعضالرغە نىچك تەئىرى، نىچك بدنكە ضعف لك كىترە؟ آراقى نك قارنغە تەئىرى، آراقى نك باورغە تەئىرى، بىورگە ضررى، اسپىرتنك قان حركتنە تەئىرى، آراقى نك اوپكەگە تەئىرى، اسپىرتنك طاملرغە تەئىرى، ھەمگە تەئىرى، اچوسببىلى كشىنك عقل- سزلىوى فرانسىدە پرافىسسورلر نك سوزلرى، طالستوى و نىقراسقى شەرلرى، اچكان كشىنى دوالاو روشى، اچكان كشى نك حىات و معىشتى روس تورك ھەمگە سەندە روس ياپون ھەمگە سەندە اچوسببىلى قارلوجى لر وغىرلر... ھەمگە ۷ نچى پوچتە ايدلا ۱۰